

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Вводно-фонетичний курс німецької мови

Шифр та назва спеціальності

B11 – Філологія

Спеціалізація

B11.041 – Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

1

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділова іноземна мова та переклад (303))

Тип дисципліни

Професійна підготовка, обов'язкова

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Німецька, українська

Викладачі, розробники

Самаріна Вікторія Вікторівна

viktoriia.samarina@khp.edu.ua

кандидат філологічних наук, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу НТУ «ХПІ»

Автор понад 120 наукових та методичних публікацій.

Курси: "Практичний курс другої іноземної мови", "Переклад у галузі інформаційних технологій (німецька мова)", "Редагування науково-технічних перекладів (німецька мова)", "Проблеми перекладу науково-технічної літератури (німецька мова)", "Вводно-фонетичний курс німецької мови".

Детальніше про викладача на сайті кафедри

Загальна інформація

Анотація

Курс "Вводно-фонетичний курс німецької мови" являється закладенням основи дисциплін, що є теоретичним базисом німецької мови; ознайомлення студентів з традиційним і сучасним науковим підходом у галузі теоретичної фонетики і фоностилістики, а також із засобами утворення звуків мовлення, їх акустичними й фізіологічними властивостями..

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни "Вводно-фонетичний курс німецької мови" полягає в : ознайомлення студентів з основними лінгвістичними термінами та поняттями цього курсу; закладення основи дисциплін, що є теоретичним базисом німецької мови; ознайомленні студентів з традиційним і сучасним науковим підходом у галузі теоретичної фонетики і фоностилістики, а також із засобами утворення звуків мовлення, їх акустичними й фізіологічними властивостями.

Формат занять

Практичні заняття, консультації. Індивідуальне завдання. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвістичну ситуацію..

Результати навчання

РНС1. Вміти диференціювати та продукувати звуки англійської та німецької мов близько до автентичних, правильно озвучувати знаки фонетичної транскрипції, розпізнавати та продукувати різні інтонаційні моделі та визначати правильний ритм та інтонацію під час усного мовлення..

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): практичні заняття – 48 год, самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Заняття проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються методи симуляції комунікативного середовища цифрові інструменти інтерактивного навчання. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook, месенджери.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичне заняття, вправи, контрольні роботи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми практичних занять	Кількість годин
Тема 1. Введення до вивчення дисципліни. Phonetik. Bedeutung der Phonetik. Die Struktur des gesprochenen Systems. Vokale [ə] [i:] [i] [e:] [ɛ:] [ɐ].	3
Тема 2. Phonetik. Klassifizierung von Klängen. Klassifizierung von Vokalen und Konsonanten. Die Transkription.	3
Тема 3. Phonetik. Phoneme. Artikulationsbasis. Der Stress. Konsonanten [U] [f] [s] [z] [r] [l].	3
Тема 4. Phonetik. Stile von Aussprache. Zusammensetzung und Klassifizierung der Vokale der deutschen Sprache.	3
Тема 5. Phonetik. Vokale [a:] [a] [u:] [u] [o:] [ɔ]. Konsonanten [t] [d] [p] [b] [k] [g] [m] [n]. Satzintonation.	3

Тема 6. Phonetik. Alveolare [t] [d] [l] [n]; Aspirierte [p] [t] [k].	3
Das Fehlen einer Verdoppelung des Konsonanten an der Wurzel des Wortes.	3
Тема 7. Phonetik. Das Fehlen von Palatalization. Beeindruckende stimmhafte Konsonanten in der Wurzelstruktur und die Worte und Mangel an Assimilation.	3
Тема 8. Phonetik. Diphthonge [ae] [ao] [ɔø]. Der Konsonant [h]. Regeln zum Lesen "c", "z".	3
Тема 9. Phonetik. Kombinationen von Buchstaben "ch", "ck", "chs" zum Lesen.	3
Тема 10. Phonetik. Die Konsonanten [C] [j] [x] [k].	3
Тема 11. Phonetik. Regeln zum Lesen "j". Verordnungen zum Lesen "s" in den Buchstabenkombinationen sch; sp; st; sh; tsch.	3
Тема 12. Teilung des Satzes mit Syntagmen.	3
Тема 13. Phonetik. Regeln des Lesens ß, x, th, ph, qu, x.	3
Тема 14. Phonetik. Vokale [y:] [y] [ø:] [œ].	3
Тема 15. Phonetik. Der Vokal [i].	3
Тема 16. Bekannschaft. Familie.	3
Загальна кількість годин	48

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи у межах курсу не передбачені.

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
L1. Phonetik. Bedeutung der Phonetik. Die Struktur des gesprochenen Systems. Vokale [ə] [i:] [i] [e:] [ε:] [ε].	4,5
L2. Phonetik. Klassifizierung von Klängen. Klassifizierung von Vokalen und Konsonanten. Die Transkription.	4,5
L3. Phonetik. Phoneme. Artikulationsbasis. Der Stress. Konsonanten [U] [f] [s] [z] [r] [l].	4,5
L4. Phonetik. Stile von Aussprache. Zusammensetzung und Klassifizierung der Vokale der deutschen Sprache.	4,5
Тема 1. Lektion 1: Phonetik – Vokale u. Konsonanten Тема 2. Lektion 2 : Phonetik – Vokale u. Konsonanten Тема 3. Lektion 3: Phonetik – Vokale u. Konsonanten Тема 4. Lektion 4: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	4,5
L5. Phonetik. Vokale [a:] [a] [u:] [u] [o:] [ɔ]. Konsonanten [t] [d] [p] [b] [k] [g] [m] [n]. Satzintonation.	4,5
L6. Phonetik. Alveolare [t] [d] [l] [n]; Aspirierte [p] [t] [k]. Das Fehlen einer Verdoppelung des Konsonanten an der Wurzel des Wortes.	4,5

Тема 5. Lektion 5: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	4,5
Тема 6. Lektion 6: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	
Тема 7. Lektion 7: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	
Тема 8. Lektion 8: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	
L.7. Phonetik. Das Fehlen von Palatalization. Beeindruckende stimmhafte Konsonanten in der Wurzelstruktur und die Worte und Mangel an Assimilation.	4,5
L.10. Phonetik. Die Konsonanten [C] [j] [x] [k].	4,5
L.11. Phonetik. Regeln zum Lesen "j". Verordnungen zum Lesen "s" in den Buchstabenkombinationen sch; sp; st; sh; tsch.	4,5
Тема 9. Lektion 9: Phonetik – Vokale u. Konsonanten	4,5
Тема 1. Lektion 10. Phonetik – Vokale u. Konsonanten	
Тема 2. Lektion 11. Phonetik – Vokale u. Konsonanten	
L.12. Phonetik. Teilung des Satzes mit Syntagmen.	4,5
L.13. Phonetik. Regeln des Lesens β, x, th, ph, qu, x.	4,5
Тема 3. Lektion 12. Phonetik – Vokale u. Konsonanten	4,5
L.14. Phonetik. Vokale [y:] [y] [ø:] [œ].	4,5
Загальна кількість годин	72

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання (реферат) передбачає виконання індивідуального завдання, розкривати обрану тематику, демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Кожен студент виконує свій варіант індивідуального завдання (реферат), який відрізняється від інших.

Обсяг індивідуального завдання (реферат) 20–25 сторінок основного тексту. Індивідуальне завдання (реферат) має бути оформлене відповідно до вимог СТЗВО-ХПІ-3.01-2025

(<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/dokumenty/standarty-ntu-hpi/>). Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до іспиту.

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

1. Кібенко В.А. Методичні вказівки з німецької мови для студентів перекладацького відділення всіх форм навчання. Харків: НТУ «ХПІ», 2012. 65 с.
2. Кудіна О., Феклістова Т. Німецька мова для початківців: підручник для студ. вищ. навч. закл. Вінниця: Нова книга, 2008. 520 с.
3. Куленко В.Є., Власов Є.Н. Підручник для вивчаючих німецьку мову як другий фах. Вінниця: Нова книга, 2001. 414 с.
4. Євгіненко Є.А. Практична фонетика німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2004. 208 с.
5. Прокопова Л.І. Вступний курс фонетики німецької мови для вузів: навч. посіб./ Прокопова Л.І. Київ:Грамота. 2004. 136 с.
6. Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови: навч. посіб. для студ. вищ.навч.закл. Київ:А.С.К., 2001. 96 с.

7. Практичні основи фонетики німецької мови : методичні вказівки до практичних занять із дисципліни “Практичний курс другої іноземної (німецької) мови” / укладач Л. В. Щигло. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 43 с.

Допоміжна література

8. Phonethek intensiv. Aussprachetraining. U. Hirschfeld, K. Reinke, E.S tock. Berlin: Langenscheidt, 2007. 176 S.
9. Luscher R. Übungsgrammatik für Anfänger. Ismaning: Verlag für Deutsch, 2003.
10. Themen neu. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 1. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2001.

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3
0,3	0,4	0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = P \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3,$$

де: P – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,
 I – оцінка за виконання індивідуального завдання,
 K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,
 P_k – оцінка за підсумковий контроль.

$$P = \frac{P_1 \cdot a_1 + P_2 \cdot a_2 + \dots + P_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^n b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (P, K, I, \dots) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО